

Sammendrag befaring for Storehei vindkraftverk arrangert av Olje- og energidepartementet(OED) 6.november 2014

Fra styret i Motvind deltok Torstein Arne Svendsen, Wiggo Svendsen og Terje Ånesland. I tillegg var det flere av våre medlemmer som deltok på hele, eller deler av befaringen og bidro på ulike måter.

Befaringen startet med et møte på kommunehuset på Birkeland hvor følgende kom frem:

Prosjektet

E.ON presenterte først prosjektet. Her følger et kort sammendrag fra denne presentasjonen: De har planlagt utbyggingen i to trinn, hvor de ønsker å bygge Storehei først og senere Bjelkeberg og Oddehei. På grunn av manglende nettkapasitet har de foreløpig kun fått konsesjon til Storehei. Det foregår for tiden en utredning fra Statnett, Agder Energi og Skagerak Nett som skal komme frem til hvilke muligheter E.ON har for å få nettkapasitet nok til å også bygge ut Bjelkeberg og Oddehei. Det vil da bli avgjort om det svarer seg økonomisk å realisere hele prosjektet.

Grunnen til at de ønsker å bygge ut Storehei først er at dette området jevnt over ligger høyere enn de to andre og dermed at vindforholdene trolig er bedre her. Det vil også være lettere å etablere infrastruktur for å komme inn i dette området i forhold til de to andre. Det er også flere bygninger som kommer innenfor grenseverdiene når det gjelder støy i områdene Oddehei og Bjelkeberg. Men Birkenes kommune har som ett av vilkårene i vedtaket at Oddehei og Bjelkeberg skal bygges ut først. Dette ble ikke tatt hensyn til av hverken NVE eller E.ON.

E.ON fortalte at vindkraftplanene i Birkenes er kun ett av mange prosjekter under planlegging. Dersom endelig konsesjon foreligger vil prosjektet i Birkenes konkurrere med prosjekter andre steder, både i Norge, resten av Norden og resten av Europa. Bare de mest lønnsomme prosjektene blir bygget ut.

Fremdriftsplan for Storehei *dersom* E.ON får endelig konsesjon og bestemmer seg for å bygge: Planlegging og investeringsbeslutning 2015. Byggstart 2016. Ferdigstillelse 2017.

Birkenes kommune

Da E.ON var ferdig med sin presentasjon fikk representanter fra Birkenes kommune ordet. Det ble først presisert at det foreligger en innsigelse fra kommunen.

Det var svært gledelig for oss å høre at ordfører og varaordfører gikk hardt ut mot prosessen som har vært til nå. Ordfører mente prosessen var gått altfor raskt og kommunen var blitt presset med korte tidsfrister før sine vedtak. Kommunen har heller ikke opplevd å ha noen innflytelse på prosessen. Han kom også med sterk kritikk av NVE som totalt har overkjørt kommunen i sitt vedtak. Ordfører presiserte også betydningen av kommunestyrets vedtak som betyr at kommunen sier NEI dersom ikke samtlige av de 12 vilkårene i vedtaket blir innfridd fullt ut(i vedtaket fra NVE ble INGEN av vilkårene innfridd!). Han sa også at han forventet at dersom OED på tross av kommunens vilje gir konsesjon til vindkraftverket, må så mange som mulig av kommunens vilkår innfris. Slik konsesjonen foreligger nå blir det svært små inntekter for kommunen i forhold til det som ofres.

Deretter fikk varaordfører ordet. Han var om mulig enda klarere når han beskrev kommunens vedtak: Vedtaket betyr at kommunen sier NEI til vindkraftverket, men kan gå med på det dersom alle 12 vilkårene blir innfridd fullt ut. Han sa også litt om den negative stemningen han opplevde hos flertallet av folket mot

vindkraftverket og at dette bør tillegges vekt. Han mente også at prosessen E.ON kjørte når de forhandlet fram grunneieravtalene var uheldig. Dette burde vært gjort i mer åpenhet slik at samfunnet rundt kunne vite hva som var i ferd med å skje. Han fremholdt også at uberørt natur har en stor verdi. OED fikk klar beskjed om å ta med seg Birkenes kommunes negative innstilling til vindkraftverket når de skal behandle saken.

Andre klageinstanser

Senere fikk alle klageinstansene ordet.

Ivelands ordfører fremførte Ivelands kommunes sterke protest mot vindkraftverket og kom med krass kritikk av E.ON for å ikke ha tatt Iveland kommune med i behandlingen av saken. Hun fremholdt at Iveland kommune ikke var med i utredningen og ikke engang var med på kartene over berørte områder.

Lederen av Lillesand og Oppland Turistforening (LOT) fremholdt at de med Trottohytta satser på det enkle friluftsliv. Hele poenget med hytta faller bort dersom den blir omringet av vindmøller.

Naturvernforbundet holdt et innlegg om vindkraftverkets negative innvirkning på naturmangfoldet, de manglende bevisene for at et vindkraftverk på Storehei vil redusere klimautslippene i verden og den manglende samordningen av de mange konsesjonsbehandlingene av vindkraftverk i landsdelen.

Motvind holdt et innlegg som fokuserte på 4 hovedpunkter: 1. Vassdragsvern – Vi mener det er klart i strid med verneforskriftene å lokalisere et vindkraftverk innenfor nedbørsfeltet til et vernet vassdrag.

2. Naturmangfold – Vi mener området er for dårlig kartlagt til at det kan gis konsesjon. Det er blitt brukt for lite tid til feltundersøkelser og mange arter er ikke nevnt i konsekvensutredningen. Dette mener vi strider mot Naturmangfoldslovens §8.

3. Viktig friluftsområde – Vi mener det ikke må legges et vindkraftverk i et område som er et viktig friluftsområde nær befolkningstette områder (Kristiansandsregionen).

4. Lokaldemokratiet – Vi mener det ikke må gis konsesjon til vindkraftverk når vertskommunen er mot. Vi begrunner dette med uttalelser fra sentrale politikere (også fra regjeringspartiene) og tidligere vedtak fra OED. Vi mener heller ikke at det er sterke grunner til at OED skal overkjøre lokaldemokratiet i denne saken - vi har ikke problemer med forsyningssikkerheten i vår landsdel og Storeheis bidrag til strømproduksjon blir marginalt i forhold til hva det allerede er gitt konsesjon til:

Målet til myndighetene er at ca 6-7 TWh ny kraft skal komme fra vindkraft. Det er allerede gitt konsesjon til 19,5 TWh. 19,2 TWh er under behandling. Til sammenlikning vil Storehei kun bidra med 0,26 TWh!

Etter at klageinstansene hadde sagt sitt ble ordet gitt fritt. Birkenes SV hadde et fint innlegg. I tillegg var det et par korte innlegg fra en grunneier som var positiv og Birkenes FrP som også er positive.

En representant for grunneierne som blir berørt av kraftlinjen mellom vindkraftområdet og Vegusdal fremholdt at det ikke var på plass noen avtale mellom disse grunneierne og E.ON. Han fryktet at det ville bli ekspropriasjon av de 400 mål med grunn som blir berørt av linjetraseen.

Det ble også stilt spørsmål til OED om hva Birkenes kommunes negative holdning hadde å si for behandlingen av saken. Til dette svarte de at dette var opp til

politikerne i departementet å avgjøre. Den nye regjeringen hadde ennå ikke hatt oppe tilsvarende saker så det er vanskelig å si hva de vil gjøre.

Ordfører og varaordfører forsikret oss om at de vil følge behandlingen i departementet og ha møter for jobbe for at kommunestyrets vedtak blir fulgt.

Til sist var vi rundt på befaring i området. Det hadde møtt opp en god del folk på de forskjellige oppmøtepunktene og folks skepsis og motstand til prosjektet kom frem.

Alt i alt var det en oppløftende dag for oss i Motvind. Veldig bra at kommunen ved ordfører og varaordfører var så klare i sine uttalelser. La oss virkelig håpe at departementet tar hensyn til lokaldemokratiet og omgjør NVEs konsesjonsvedtak!

Terje Ånesland